

(/users/jytte-kjaer-schou)

Af Jytte Kjær Schou
(/users/jytte-kjaer-schou)

Skribent
09 jun. 17

ANMELDELSE

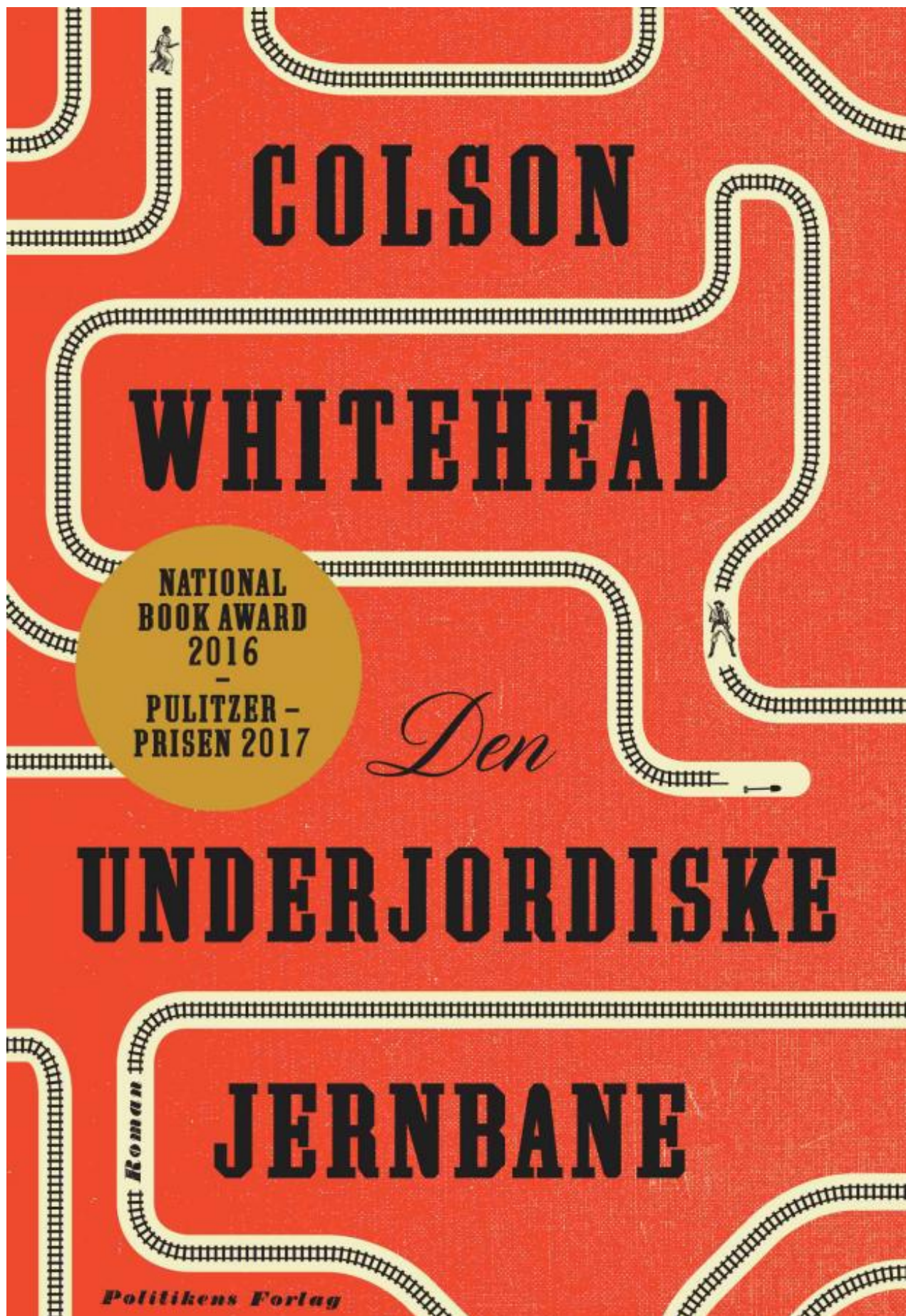
DEN UNDERJORDISKE JERNBANE AF COLSON WHITEHEAD

(/ANMELDELSER/DEN-UNDERJORDISKE-JERNBANE-AF-COLSON-WHITEHEAD-0)

Facebook (<http://www.facebook.com/share.php?u=https://litteratursiden.dk/anmeldelser/den-underjordiske-jernbane-af-colson-whitehead-0&title=Den-underjordiske-jernbane-af-colson-whitehead-0&status=Den-underjordiske-jernbane-af-colson-whitehead-0>)

Tweet (<https://twitter.com/intent/tweet?url=https://litteratursiden.dk/anmeldelser/den-underjordiske-jernbane-af-colson-whitehead-0&status=Den-underjordiske-jernbane-af-colson-whitehead-0>)

Log ind (</user/login?destination=/boeger/den-underjordiske-jernbane%23comment-form>) eller opret en konto (</user/register?destination=/boeger/den-underjordiske-jernbane%23comment-form>) for at skrive kommentarer

Der er skrevet meget om slaveriets grusomme historie, men sjældent så litterært vellykket og medrivende som i denne roman.

I sin prisvindende roman kombinerer Colson Whitehead på original og overbevisende vis en enkelt slaves historie med generelle betragtninger over slaveriets natur, menneskesynet bag og det komplicerede frihedsbegreb. Det kan lade sig gøre, fordi hovedpersonen, den purunge slavepige Cora, er intelligent og i stand til at ræsonnere. Gennem beskrivelsen

af hendes hårde liv på bomuldsplantagen kommer vi tæt på slaveriets uhyrligheder, og hendes flugt gennem forskellige amerikanske stater giver hende anledning til at opleve og fundere over forskellige grader af undertrykkelse.

Takket være et hemmeligt, løst organiseret netværk af idealister, sorte og hvide, mere eller mindre modige, lykkes det for nogle slaver at flygte via "den underjordiske jernbane", en metafor som forfatteren vælger at gøre til en fysisk jernbane. At flygte er forbundet med mange farer og store fysiske strabadser og kræver en god portion livsvilje, noget Cora er i besiddelse af, men der er også brug for held. Undertiden må dele af jernbanen lukke ned, og så er flygtningen overladt til sig selv.

Ridgeway, en fanatisk slavejæger, sørger for at holde Cora på farten. Hver gang hun mener at have fundet et fristed, dukker han op, men farer truer også fra andre hvide. I en af staterne holdes hun skjult på et loft, hvorfra hun er tilskuer til hyppige, bestialske hængninger af sorte, både slaver og frimænd. I en anden stat oplever hun en vis tryghed. Hun får mad, en seng at sove i, undervisning og arbejde, men også her stikker racefordommen sit grimme hoved frem. Ganske vist betragter de hvide i denne stat ikke de sorte som varer, man kan skalte og valte med, men som en slags mennesker, der dog er den hvide race underlegne, og som helst ikke skal formere sig for meget. Bogen byder ikke på en happy end, men slutningen er åben. Vi ved ikke, hvor Coras afsluttende flugt vil føre hende hen.

På moderne vis springer romanen i tid og sted, og hovedpersonen Coras historie afbrydes af afsnit om enkelte bipersoner. Indledningen om Coras mormor, hendes tilfangetagelse i Afrika og senere omskiftelige skæbne som slave, giver en slags baggrundshistorie. Der lægges ikke skjul på de hvides grusomheder på plantagen og senere under flugten, men også slavernes egen hakkeorden er hård. Forfatteren tilføjer en ekstra dimension og sætter ord på et foruroligende menneskesyn, der udspringer af troen på den hvide races overlegenhed.

'Den underjordiske jernbane' er en fængslende historisk roman om en historisk skamlet, der stadig kaster skygger over det amerikanske samfund. Den rækker langt ud over den individuelle historie, og det er desværre let at finde eksempler på, at racefordomme og undertrykkelse eksisterer i bedste velgående den dag i dag.

Bøger af Colson Whitehead